

Politisk radio bytte namn

– Gooood eftermiddag alla människor. Ni lyssnar till Terra Verde. Jag heter Ivone Soares och idag ska vi fortsätta tala om sjukdomen som dödar våra nära och kära. Men först skönt gungande marrabenterytmer. Stanna kvar hos Terra Verde, vi är tillbaka efter musiken.

Fem trappor upp i en sliten kåk utmed Avenida Eduardo Mondlane i Maputo. Till höger om den trasiga hissen hänger hembiträden tvätt på linor utspända längs loftgången. Längst ner i korridoren i motsatt riktning lyser den gröna skylten upp betongen, Radio Terra Verde. Innanför porten viner tvärdraget genom lokalen. Redaktionen verkar slumra,

utom Ivone Soares som är ute i etern. I den andra studiobaracken bandas reklam varvat med reagge medan reportern förbereder nyhetspasset genom att läsa dagens Notícias.

Oppositionspartiet Renamo äger kanalen som tidigare hette den Radio Renamo men bytte namn för att inte ge sken av politisk propaganda. Enligt programchefen Jaime

Trigo har Renamo inte någon som helst politisk agenda för produktionen. Den enda gången det egentligen handlar om partipolitik är i valtider när Renamo behöver synas i etern, de blir nämligen ofta nekade sändningstider i andra kanaler.

Maputo har 18 radiokanaler. Det statliga Radio Moçambique äger fyra som delvis finansieras av en allmän radioavgift på tre kronor i månaden som följer med elräkningen. Övriga är beroende av reklam men flera har kopplingar till religiösa institutioner som då står för finansieringen. Terra Verde får ingen ekonomisk hjälp med den dagliga produktionen av Renamo, partiet betalar bara fasta kostnader samt underhåll av utrustning. Vill kanalen satsa på att utöka eller förbättra programmen måste det göras genom reklamintäkter.

– Konkurrenten är mördande. Än så länge

Ivone sköter de första 40 minuterna av entimmesprogrammet på egen hand.

FOTO: JOHAN SÄVSTRÖM

har vi inte lyckats locka hit någon av de större företagen. Små lokala företag annonserar gärna i Terra Verde, dessvärre kan de inte betala så mycket, säger Jaime Trigo.

Trots konkurrensen är Terra Verde välkänd i Maputo. En lyssnarundersökning visade att kanalen var näst störst i Maputo efter Radio Moçambique. Jaime Trigo tror att framgången beror på att Terra Verde profilerat sig på att göra radio för folket, dvs för vanliga människor ute i de fattigare stadsdelarna som oftast varken har tidningar eller tv men som ändå vill ha samhällsinformation.

– Vi anstränger oss för att ha mer folkliga inslag än vad till exempel Radio Moçambique har. Deras program är ofta sega och trista med massor av officiell information som är svår att ta till sig. Istället låter vi människor från fattiga stadsdelar få komma till tals och ge sin egen syn på saker och ting, säger Jaime Trigo.

– Hallå igen alla människor. Ni lyssnar på er favoritkanal Terra Verde. Jag heter Ivone Soares och nu ska vi fortsätta tala om hiv/aids. Just idag har ni som lyssnar tur eftersom tv-kändisen dr Samuel Matusse kommer att vara med oss inom kort.

Fast just idag har programledare Ivone själv ingen tur. Kollegan är sjuk och den berömda gästen försenad. Till råga på allt fungerar inte telefonen som lyssnarna ringer in på. Men en radiopratare i Moçambique är van vid det mesta och Ivone sköter de första 40 minuterna av entimmesprogrammet på egen hand.

Hon talar om nödvändigheten av säker sex "använd alltid kondom, men bara en gång per kondom" och om vad lagen säger om hiv/aidsinfekterades rättigheter i arbetslivet.

Mellan "pratpassen" när cd-spelaren tar över, förklarar Ivone Soares att hon inte är anställd på Terra Verde utan jobbar helt ideellt. Genom kontakter med Renamo fick hon en förfrågan att leda ett program om hiv/aids utanför ordinarie tablå. Terra Verde hade inte resurser till fler program men redaktionen insåg att ett sådant program måste nå ut till lyssnarna. Sagt och gjort, mellan tre och fyra varje vardagseftermiddag ger Ivone hivinformation till Terra Verdes lyssnare.

– Jag träffar ofta människor som har synpunkter på programmet. Mest positiva men också negativa eftersom det för vissa är ett känsligt ämne. I vilket fall betyder det att människor lyssnar och det är allra viktigast, säger hon.

En halvtimme försenad kommer tv-kändisen inspringande i studion. De fem tränn-

orna syns i ansiktet på dr Matusse. Han sätter sig mitt emot Ivone och torkar bort svetten från pannan just innan dropparna faller ned på mikrofonen.

– Välkomna tillbaka till Terra Verde. Äntligen är vår gäst doktor Matusse med oss i studion. Genom er, kära lyssnare, har jag fått massor med frågor som dr Matusse ska hjälpa oss med. Är det farligt att använda samma toalett som en hivinfekterad? Hur ska en människa som lever med hiv/aids förhålla sig för att inte smitta någon annan av misstag? Och ska man vara rädd för att gå till tandläkaren, eller till frisören? Efter musiken ska dr Matusse besvara alla våra frågor. Jag heter Ivone Soares och ni lyssnar på Terra Verde.

JOHAN SÄVSTRÖM

Maputo

Ivone Soares i direktsändning (t.h.).

FOTO: JOHAN SÄVSTRÖM

Äntligen anländer en svettig dr Matusse (nedan).

FOTO: JOHAN SÄVSTRÖM

SOME RIGHTS RESERVED

Detta verk är licensierat under Creative Commons Erkännande-Icke-kommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige licens. För att se en kopia av denna licens, besök <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/> Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.